

Okul Kat?l?mc?lar?n? G?çlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Kat?l?mc?lar?n? G?çlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27547>

Özet

Okul Kat?l?mc?lar?n? G?çlendirme Ölçe?i (Okul Kat?l?mc?lar?n? G?çlendirme Ölçe?i, SPES), ö?retmenlerin okul ortam?nda deneyimledikleri güçlenme düzeylerini ölçmek amacıyla uyarlanm?? psikometrik bir araçtır. Ölçek, okul personelinin karar verme süreçlerine kat?l?m, mesleki geli?im fırsatlar?, statü alg?s?, öz-yeterlik inançlar?, özerklik ve okula sa?lad?klar? etki gibi alt? temel boyuttaki alg?lar?n? de?erlendirmektedir. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, özellikle ö?retmenler ba?lam?nda geçerlik ve güvenilirlik kan?tlar?n? sa?lamak üzere PLS-SEM (K?smi En Küçük Kareler Yap?sal E?itlik Modellemesi) yakla??m? kullan?larak gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen Güçlenmesi, Okul Yönetimi, Özerklik, Öz-yeterlik, PLS-SEM, Psikometrik Özellikler, Uyarlama

Yazarlar

Murat Polat

Amaç

Okul Kat?l?mc?lar?n? G?çlendirme Ölçe?i'nin temel amacı, ö?retmenlerin çal??t?klar? okullarda hissettikleri örgütsel ve mesleki güçlenme seviyelerini sistematik olarak ölçmektir. Bu uyarlama çal??ması, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erliliğini sa?layan yan? s?ra, Türk ö?retmen örneğinde ölçe?in yap?sal geçerliliğini ve güvenilirliğini kan?tlamak için modern istatistiksel yöntemler kullanmay? hedeflemiştir. Bu sayede, e?itim yönetimi ve psikoloji alan?ndaki ara?t?rmacılara, ö?retmen güçlenmesini güvenilir bir şekilde de?erlendirebilecekleri geçerli bir araç sunulmuştur.

Yap?

Ölçek, okul kat?l?mc?lar?n?n güçlenme alg?s?n? çok boyutlu bir yapı olarak ele almaktadır. Bu yapı, ö?retmenlerin i?yerindeki kontrol, etki ve yeterlilik hislerini kapsayan alt? farklı faktörden oluşmaktadır. Güçlenme kavram?n?n bu alt? boyutu, ö?retmenlerin okul içindeki rolleri ve kararlara kat?l?mlar? aç?s?ndan ne kadar yetkilendirilmi? hissettiklerini ortaya koyar.

Karar Verme: Programlar?n (ders, etkinlik, faaliyet) denetlenmesi sorumlulu?u ve karar alma süreçlerine kat?l?m. (6 madde)

Mesleki Geli?im: Okulun sa?lad??? sürekli ö?renme ve geli?im imkânlar?. (3 madde)

Statü: Çal??t??? okul ortam?nda sayg? görme ve de?er verilme alg?s?. (6 madde)

Öz-yeterlik: Ö?rencilerin geli?imini destekleme yetene?ine olan ki?isel inanç. (6 madde)

Özerklik: Okuldaki günlük programlara ve ö?retim yöntemlerine ba??ms?z karar verebilme yetkisi. (3 madde)

Etki: Çal???lan okula önemli bir katkı sa?lad???na dair inanç. (5 madde)

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Türk ö?retmenler örnekleminde yap?sal bütünlü?ün ve ölçüm modelinin uygunlu?unun belirlenmesi üzerine odaklanm???r. Yap?sal geçerli?i de?erlendirmek için K?smi En Küçük Kareler Yap?sal E?itlik Modellemesi (PLS-SEM) kullan?lm???r.

Gerçekle?tirilen geçerlik analizleri aras?nda faktör yük de?erlerinin incelenmesi, Ortalama Aç?klanan Varyans (AVE) de?erlerinin hesaplanması ve Fornell-Larcker kriterinin uygulanması yer almaktadır. Ayrıca, Heterotrait-Monotrait Oran? (HTMT) analizi ile ayr??an geçerlik kan?tları detaylı bir ?ekilde sunulmuştur. Bu analizler, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? teorik yapıları do?ru ve ba??ms?z bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermiştir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri de PLS-SEM yakla??m? çerçevesinde titizlikle yürütülmüştür. ?ç tutarlılık güvenilirli?ini de?erlendirmek amacıyla Bileşik Güvenirlik (CR) de?erleri ve yaygın olarak kullanılan Cronbach Alpha (CA) katsayısı hesaplanmıştır.

Geleneksel güvenilirlik ölçütlerine ek olarak, daha sağlam bir güvenilirlik tahmini sa?layan rho_A de?eri de rapor edilmiştir. Bu istatistikler, ölçe?in farklı alt boyutlarındaki maddelerin tutarlı bir ?ekilde aynı yapıyı ölçtü?ünü ve dolayısıyla ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yapısı, adaptasyon çal??mas?nda PLS-SEM ölçüm modeli kullanılarak incelenmiştir. Bu yakla??m, her bir maddenin kendi faktörüne olan katkıları gösteren faktör yük de?erlerinin (loading values) de?erlendirilmesini içermiştir. Ölçek, orijinal yapıya uygun olarak alt? farklı boyutta toplanan maddelerden oluşmaktadır: Karar Verme, Mesleki Gelişim, Statü, Özyeterlik, Özerklik ve Etki. Analizler, tüm faktörlerin güçlü ve anlamlı yük de?erlerine sahip olduğunu ve belirlenen alt? faktörlü yapıların Türk ö?retmen örnekleminde uygun olduğunu göstermiştir. Ayrıca, t-istatistikleri analizleri, faktörler ve maddeler arasındaki ilişkilerin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu doğrulamıştır.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Türkçe adaptasyonu)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinali İngilizce)

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışan Öğretmenler)

Popülasyon Detayları: Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapan öğretmenler.

Test Metodolojisi: 29 maddeden oluşan, altı faktörlü yapıya sahip Likert tipi bir ölçektir. Derecelendirme, 5'li Likert formatında yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Örgütsel Davranış, Öğretmen Güçlenmesi, Okul Yönetimi, Yapısal Eğitim Modellemesi, Güvenirlilik, Öz-yeterlik

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanmamıştır.

Kurum E-posta Adresleri: m.polat@alparslan.edu.tr

Yayın Adresi: Muğla Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Muğla, Türkiye (Yayın referansına dayanarak)

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin Türkçe adaptasyonu 2022 yılında yayınlanmıştır. Kullanım izinleri ve telif hakları ile ilgili detaylı bilgi için sorumlu yazar Murat Polat ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir (m.polat@alparslan.edu.tr). Ölçeğin orijinal versiyonunun kullanım şartları için ilgili orijinal kaynaklara başvurulmalıdır.

İlgili çalışmanın tam metni PDF formatında indirilebilir. Orijinal PDF dosyası için bağlantı aşağıdadır: [okul-katilimcilarini-guclendirme-olcegi-toad.pdf](#).

Kaynaklar

Polat, M. (2022). Validity and Reliability of The Turkish-Adapted School Participant Empowerment Scale (SPES) for Teachers with the PLS-SEM Approach. *Journal of STEM Teacher Institutes*, 2(1), 10-23.

Ayr?ca, çal??man?n orijinal linki burada bulunmaktad?: toad.halileksi.net

Okul Kat?l?mc?lar?n? G?çlendirme ?lçe?i Maddeleri

?lçek, kat?l?mc?lardan 5'li Likert tipi derecelendirme (Kesinlikle kat?l?yorum (5), kat?l?yorum (4), karars?z?m (3), kat?lm?yorum (2), kesinlikle kat?lm?yorum (1)) kullanarak a?a??daki maddeleri de?erlendirmelerini ister:

Çal??t??m okulda bana yu?ru?tu?len programlar? (ders, etkinlik, faaliyet, vb.) denetleme sorumlulu?u verilmektedir. (Karar Verme; 6 madde)

Bu okulda mesleki geli?imim i?in su?rekli ??renme imkânlar?na sahibim. (Mesleki Geli?im; 3 madde)

Çal??t??m okulda sayg? gördu??u?mu? du??u?nu?yorum. (Statü; 6 madde)

Ders verdi?im ??rencilerin bu?tu?n geli?imlerini destekledi?ime inan?yorum. (Öz-yeterlik; 6 madde)

Okuldaki gu?nlu?k program?ma kendim karar verebiliyorum. (Özerklik; 3 madde)

Çal??t??m okula önemli bir katkı sa?lad??ma inan?yorum. (Etki; 5 madde)